UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

27. Coqui.

urn:nbn:de:hbz:466:1-78172

Visual Library

Lino nentes, famuli comitantes, Dominum per Vrbem moderatè, etiam cum rheda obambulantem; Iter lecti-ca, navi, equo peragentes; Cantores, Sartores; qui ve-ſtes conſuunt; Ancillæ levia ſervitia domus exhibentes, Medici, Chirurgi, Confeſſarij, Lectores cujuſlibet ſcien-tiæ, etiam qui plus Lectiones more ordinariò legunt, & in univerſum ij, qui ea officia exercent, quæ ingenij vi perficiuntur, ut Advocati, Procuratores, Scolaſtici, & ſimiles; omnes, inquam, hi mihi videntur, artes mi-nimè per ſe laborioſas exercere, adeóque à jejunio per ſe nequaquam excuſari. Ita Doctores citati, & citandi ſeſſum, quidquid aliqui de aliquibus ex his aſſeverent. Per ſe, inquam, nam ſcio facilè ratione alicujus gravis circumſtantiæ per accidens excuſari poſſe, Fac enim pe-ditem famulum Domino per Civitatem totum diem equitanti famulatum præſtare debère; Fac Cantorem ex inedia à voce conſueta deſeri; Fac Advocatum, Le-ctorem, confeſſarium, niſi alimento ſe recreent, ſuis clientibus, auditoribus, pœnitentibus facere ſatis non poſſe; Fac navi iter agenti, ſive gravem pati nauſeam, ſive cibo ſufficiente deſtitui, &c. nonne, ſed verò per ac-cidens, iis jejunii immunitatem concedes?

Exercitia dubiè laborioſa.

26. Dubium ſit: Primò, An concionatores munus ſuum pro laborioſo habere debeant? Reſpondeo, mi-hi ita diſtinguendum videtur: Si per totam Quadrage-ſimam quotidie, vel etiam ter, quatérve in hebdoma-da conſuetam horariam plus minus, concionem habeant ad populum: affirmativè eſt reſpondendum, etiamſi vò-luntariè, & propter lucrum (eſt enim opus per ſe pium) concionentur; ac propterea à jejunio tunc erunt excu-ſandi. Ita Fagund. *præc. Eccl.* 4. *lib.* 1. *cap.* 8. *num.* 19. Sanchez *de jejun. num.* 9. Diana *p.* 1. *tract.* 9. *reſol.* 19. Layman. *lib.* 4. *tract.* 8. *cap.* 3. *num.* 4. Si ſemel, vel bis in hebdomada, ne-gativè. Ita Diana *ibid.* Ratio eſt, quia frequens illa di-cendi exercitatio juncta cum neceſſario mentis labore, labor videtur non contemnendus, qualis certè in raris concionibus non apparet; hinc una vel altera concio in diem jejunij fortè incidens, jus ad ſolvendum jejunium nequaquam dabit, niſi per accidens. Si quando ſcilicet debilitas, vel quid ſimile id tibi indulgendum perſuadeat, id quod extendo cum Sanch. *lib.* 5. *conſ. cap.* 1. *dub.* 13. *n.* 6. etiam ad diem præcedentem concioni, ſi debilitas, judi-cio prudentis, idem requirere videatur.

27. Dubium eſt ſecundò de Coquis. De quibus ſic ſentio: Si ſint coqui Magnatum vilioribus miniſtris ſo-lùm aſſiſtentes, vel ſint Coqui Communes pauca fercula parantes, non excuſantur à jejunio: at ſi ſint Coqui toto ferè die per ſe exercitia culinæ exercentes, ſive ſint unius Magnatis, ſive numeroſæ familiæ; tunc certè ſatis proba-bile eſt eximi per ſe à maceratione jejunij, quia tunc eſt ars verè ex ſe laborioſa, cùm in præcedenti caſu non ſit.

28. Dubium eſt tertiò: De Sartoribus, hoc eſt, de iis, qui calceos conſuunt, quos quidem, quamvis ego cenſeam non excuſari; horum enim artem, quæ ſedendo exercetur, non apprehendo eſſe valde laborioſam; tamen quia invenio multos, hóſque magni nominis Doctores. Leſſ. *lib.* 4. *cap.* 2. *d.* 6. *num.* 43. Fagund. *pr. Eccl.* 4. *lib.* 1. *cap.* 8. *n.* 15. Laym. *lib.* 4. *tr.* 8. *c.* 3. *n.* 3. Sanch. *in conſ. l.* 5. *c.* 1. *dub.* 7. *n.* 5. Trull. *lib.* 3. *in dec. cap.* 2. *dub.* 7. *num.* 7. illis admodum favere, cedendíque libertatem per ſe concedere; ideo hanc eſſe opinionē probabilem, ac tutam, negare non poſſum. Suffragatur & ratio: quia hæc ars ſolùm manibus, & brachiis; ſed cruribus etiam, & pedibus, adeóque nota-bili conatu corporis exercetur. Excipe, niſi Sutor ſolùm ſcindat corium levi labore, deinde à miniſtris ſuendum: vel tam molle ſit corium, ut non calcei, ſed pannus, vel veſtis conſui videatur; nunc enim hæc Sutoria aſſimi-labitur arti Sartoriæ, quam à jejunio per ſe paulò antè non liberavimus. Dico denique propter authoritatem Doctorum eſſe probabile nullos artifices, atque adeò Sutores obligari ad jejunia; quia Eugenius, vel con-ceſſit (aiunt) iis privilegium non jejunandi; vel decla-ravit eos non comprehendi à lege jejunij. Ita Trull. *loc. c. n.* 9. citans Fag. & Sà, Azor. *p.* 1. *lib.* 7. *c.* 17. *q.* 8. Laym. *l.* 4. *tract.* 8. *cap.* 3. *n.* 3. Sanch. *in conſ. l.* 5. *c.* 1. *dub.* 7. *n.* 7. aliique.

29. Dubium eſt quartò: De Barbitonſoribus? Et quidem hos per ſe non excuſo: tum quia ipſa conditio talis artis non mihi apparet valdè ex ſe laborioſa; ut mihi non apparuit paulò antè Sartoria: tum quia regu-lariter ſatis ſucceſſivè, & interpolatim, non autem con-tinuò per integrum diem hæc ſolet ars exerceri. Fateor tamen facillimè iis excuſationem accidentariam conve-nire poſſe, cùm pedibus ſtantes, non verò ſedentes labo-rare cogantur: Dices, Eugenius IV. *ſuprà* allatus, de-claravit omnes artifices eximi à præcepto jejunij. Reſ-pondeo, negandum id eſſe, quia Pontifex tantùm loqui-tur de artificibus exercentibus artes laborioſas: quare ſemper remanet nobis facienda de artis labore diſcuſſio, niſi fortè authoritatem Doctorum *n. præcedente* dictam velis amplecti.

30. Inquires: Si quis artem, ſeu vivendi modum la-borioſum non eſt ex ſua conditione ſortitus, potéſtne ex ſua voluntate laborioſum opus aliquo die aſſumere, & conſequenter eo die abſtinentiæ legem licitè non cu-ſtodire?

Reſpondeo: Si id fiat aliqua notabili ex cauſa, poſſet Vt, ſi quis carens, v.g. Ornatore Templi, ipſe cum diurno labore, ne feſtum relinquatur; exornet: idem erit, ſi pietatis gratiâ iter pedeſtre ad ſacram Imaginē arripiat; ſi ſe flagellis uſque ad ſanguinem notabiliter cædat; ſi ad ſerviendum infirmis totum diem, etiam cum proprio lucro laborando conſumat: ipſa enim pietas ſatis ratio-nabilem dat cauſam. Ita D.Th. *in* 4. *d.* 15. *q.* 3. *art.* 1. *q.* 2. *c. non mediocriter, de conſ. diſt.* 5. Ioan. Sanch. *d.* 64. *n.* 22. Th. Sanch. *in conſ. lib.* 5. *c.* 1. *dub.* 11. *&* 12. ex part. Idem judico, ſi quando aliquod grave commodum laborando acqui-ram, vel incommodum à me grave abducam: tantæ enim gravitati indulgere cenſetur Eccleſia. Ita Leſſ. *lib.* 4. *de juſt. c.* 2. *num.* 43. Fill. *t.* 327. *p.* 2. *c.* 6. *num.* 120. Trull. *l.* 3. *in dec. cap.* 2. *d.* 7. *num.* 13. At ſi ſine cauſa, ut ſi quis pede-ſter ad venandum ſolùm ob voluptatem ſe conferat, vel pila ludat, vel haſtiludio vacet; multò magis ſi cum peccato, ut ſi ad adulterandum, vel ad furandum dictum pedeſtre iter arripiat; diſtinguendum erit: nam ſi hæc fiant eodem die, quo urget jejunij præceptum, cùm id ſit ponere directum impedimentum executioni præce-pti, dum præceptum urget, illicitè contra præceptum de jejunando fient? Lege Leſſ. *lib.* 4. *c.* 2. *n.* 43. Laym. *l.* 4. *tr.* 8. *cap.* 3. *n.* 4. Trull. *l. c. num.* 13. ſi verò fiant tempore remoto, nec multùm proximo ipſi diei, quo jejunium urget: non illicitè fieri *ſupr.* § *de cauſis excuſantib. ab auditione Sa-cri.* per occaſionem diximus; quem ut recolas, omnino velim.

31. Olim non excuſavi à jejunij lege adoleſcentem nobilem, qui magna animi propenſione per integros quandoque dies, etiamſi cum jejunio dies concurre-rent, per ſummam voluptatem, arti ferrariæ operam na-vabat, & ſclopetos, ſimiliáque bellicæ artis acquiſita inſtrumenta, artificis inſtar peritiſſimi fabrefaciebat. Fa-brum ex officio dixi, in eodem hoc opere lubens excu-ſo; te verò excuſare nequaquam debeo, quia illi quam-vis diviti ars propria, qua neminem privare intendit Eccleſia, excuſationem affert: te verò non officium tuum, non ars propria, non labor ex aliqua rationabili cauſa ſuſceptus, nō aliud caput à jejunandi lege poteſt eximere.

Scio quoſdam excuſare eum, qui ſemel, aut iterum aſ-ſumit pilæ ludum, v.g. vel venationem, licèt prævideat ſe ſic non poſſe eodem die jejunare: quia præceptum (in-quiunt) jejunij non obligat ad abſtinendum ab iis ho-neſtis actionibus; Ita Trull. *l. c. n.* 10. cit. Medin. & Led. Scio, inquam; ſed iis aſſentiri nequeo; ſiquidem, dum urget præceptum, vel eſt in proximo, obligor non appo-nere impedimenta ad illius executionem, ut dictum eſt ſatis *ſupr. d.* § . 2.

32. Illud tanquam certum libens admitto; ſi etiam cum peccato te ita defatigaſti, ut non poſſis jejunium